

ФЕДЕРАЦИЯ НА УНИВЕРСИТЕТСКИТЕ
СИНДИКАТИ (ФУНИС)
СОФИЯ-1124, УЛ. ГУРГУЛЯТ №1, телефони:
председател: 0886601940;
юрист: 0894490730; технически секретар: 0898559750

Изх. №38/20. 09. 2019

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

№ 933-00-22

20. 09. 19

До Председателя на Комисията по образование и наука

в 44- то Народно събрание

г-жа Милена Дамянова

относно:

проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за
висшето образование

Уважаема госпожо Дамянова,

Изпълнителното Бюро на /ФУНИС/, на свое заседание от 12.06.2019г., след като подробно се запозна с проучванията и констатациите, направени от членовете на нашите първични организации в съответните държавни висши училища, относно ЗВО и след разисквания и обстоятелствено обсъждане на предложените изменения и допълнения в него, прие за особено убедителен основният мотив на проекта - повишаване качеството на висшето образование в Република България.

Подкрепяме тезата на МОН, че безконтролното роене на висши училища, факултети, филиали и други техни звена доведе до насищане на системата със специалности, които не се реализират на пазара на труда. Някои от тях са неспецифични за профила на съответните висши училища,

което е за сметка на качествената подготовка на бъдещия специалист-професионалист.

Към проекта на ЗВО имаме няколко принципни бележки:

- ❖ Договорът Министър - Ректор буди много въпросителни с отрицателен знак относно: демократизацията на управлението на ВУ; автономията на висшите училища; мястото на Общото събрание като висш орган за управление на университетската общност.
- ❖ Необясним е фактът, че изискванията към частните висши училища са сведени само до собствеността на имотите за обучение (&6.чл.14 ал.5, ал.6), независимо, че те също издават дипломи за завършено висше образование. Въпросът е: защо частните висши училища не се подчиняват на изискванията на закона нито за структурите, нито за управлението, нито за академичен състав и т.н. и защо Министерският съвет вече няма да определя броя на присеманите от тях студенти?
- ❖ Налице е пълно противоречие на действията с тезата в &52 за "мораториум върху откриването на нови висши училища". Става дума за разкрития "медицински факултет" в Бургаския университет "проф. д-р Асен Златаров" по време на обсъждането на този проект, при наличие на утвърден Медицински университет- с история в гр. Варна!!!
- ❖ Неубедително е представен проблемът за възнагражденията на университетските преподаватели в държавните висши училища и на каква възраст те трябва да бъдат пенсионирани.

Конкретните ни бележки и предложения по текстовете на проекта за ЗВО са следните:

- ✓ &4. член 10, точка 10. Да се преиззира в съответствие със Закона за автономията на висшите училища. Записано е, че след като бъде избран от Общото събрание, Ректорът подписва договор с Министъра за управление за 4 години от мандата му. Така записан текстът създава условия Ректорът да избяга от критиките на преподавателския състав, администрацията и студентите, тъй като на практика оценката ще се подготвя от експерти на МОП. Необходимо е да се очертае по-ясно мястото на върховния орган в Университета - Общото събрание и оценката на университетската общност за всеки период от управлението на избрания Ректор. За нас е от съществено значение да се запази автономията на висшето училище и органът за избор на Ректор - Общото събрание, да съхрани и функциите си за контрол и право на оценка.
- ✓ &10. чл.26, ал.1. Да се изпишат точно изискванията към подбора на преподаватели, „изявени специалисти от практиката“.
- ✓ &14. чл.31. В новите алинеи 2 и 3 да се посочи мястото на Общото събрание.
- ✓ &16. чл.35 ал.1. Считаме, че не е основателна предлаганата промяна- изборът за Ректор да бъде с квалифицирано мнозинство от две трети. Практиката показва, че работещият вариант е при избора на Ректор да остане досегашният вариант - „половината“ от гласовете на Общото събрание + 1.
- ✓ &41. член 88в, ал.6 - да падне. Считаме, че Министърът не трябва да прави предложения за отнемане на програмна и институционална акредитация, тъй като той е политическо лице.
- ✓ &45. член 92 – Считаме, че трябва да се изпишат точно рамките за определяне размера на минималните работни заплати на университетските преподаватели като се свържат с минималната

работна заплата за страната, а именно: асистент- 2 минимални работни заплати; главен асистент- 3 минимални работни заплати; доцент - 4 минимални работни заплати; професор – 5 минимални работни заплати.

Недопустима е дискриминацията, на която са подложени преподавателите от ВУЗ спрямо учителите и педагогическия персонал в средните училища. Към настоящия момент един учител, който е наш възпитаник, получава 920 лева. Възнаграждението за старши учителите и старши възпитателите е повишено на 955 лева, а за главен учител е 1005 лева. По-високо заплащане имат директорите и заместник-директорите, както и педагогическите специалисти. Наставничеството на учителите също се заплаща с не по-малко от 60 лева месечно. Увеличени са средствата за т. нар. лекторски часове. Разбира се, всичко това ние подкрепяме и ще съдействаме за неговото реализиране с всички възможни сили в тази насока, при провеждане на курсовете за специализации и даване на професионално-квалификационни степени на учителите. УС на ФУНИС определено счита, че въпрос на достойнство и уважение от страна на българското правителство е достойното заплащане и на труда на университетския преподавател в държавните висши училища.

- ✓ &11. Наложително е да падне от Кодекса на труда т.10 на член 328 ал.1 дискриминационният текст за университетските преподаватели. В съответствие с изискванията на ЕС, пенсионирането на мъжете в Република България е вече 64 години и отива към - 65, а професорите и доцентите трябва да се пенсионираат на 65 години!!!

Считаме, че професорите и докторите на науките трябва да се пенсионираат на 70 години, а доцентите – на 68 и предлагаме това да се запише в проекта на ЗВО.

- ✓ В преходните и заключителните разпоредби трябва да наднат текстовете, отнасящи се за връзките университет- средно училище, тъй като обединяващият член е в §9, чл.21, ал.1, т. 16. Всички останали текстове трябва да бъдат в Правилника за приложение на Закона.
- ✓ Няма научно основание в §61 да се предлага замяна на думите "професори, доценти и доктори на науките с "хабилитирани преподаватели".

Оставаме с очакването, че ще бъдем поканени за участие в разискванията по присмането на промените в ЗВО, защото за нас висшето образование в Република България е кауза, на която сме се посветили и допринасяме със своя труд и знания за неговото развитие.

Председател на ФУНИС:

/ проф. д.п.н. Емилия Рангелова

